

[Frode Jakobsen.]

ud af den isolation, de har anbragt sig i, for også i en sådan sag viser det sig, at i det øjeblik de øjner en chance for små partipolitiske fiduser, kan de ikke stå for fristelsen. Så spørger de ikke om, hvad der er bedst for Sydafrika, hvad der er bedst for aktionen her i Danmark.

Jeg er altså blevet klogere; det er også noget værd. Jeg skal ikke begå den samme fejl en gang til. Jeg tror nu ikke, at skaden er så stor, den skade, som jeg altså er blevet klogere af. Det folkesocialistiske parti har fisket efter partipolitisk fordel. Jeg tror, at det, partiet har opnået, er én ting: at demonstrere, at det stadig væk ikke kan behandles ligesom de andre partier i denne sal.

Erik Kragh: Det, der har gjort, at jeg har bedt om ordet for en ganske kort redegørelse, er, at jeg har indtryk af, at der måske er en vis manglende klarhed over en enkelt side af atomproblemet; det er kommet til udtryk bl. a. ved, at det ærede medlem hr. O. Mathiasen i går sagde, at den danske regerings godkendelse af NATO-atomstyrken betød en spredning af atomvåben. Det ærede medlem hr. Helge Larsen sagde, at de radikale ikke ønsker nogen NATO-atomstyrke; man ønsker, at USA har monopolet på kernevåben. Videre sagde det ærede medlem, at motiveringen for, at Danmark ikke skulle modtage kernevåben — det forstod jeg i hvert fald — var, at man skulle hindre spredningen af kernevåben.

Det er klart, at denne spredning af kernevåben er noget, alle ønsker at hindre. Problemet har imidlertid to sider. Man kan tale om en geografisk spredning og en politisk spredning, og det er ingeniøret det samme. Det, der drejer sig om at hindre, er den politiske spredning, altså at nye lande får selvstændige, nationale kernevåbenstyrker. Hvis man ganske kort skal analysere dette problem, er man nødt til først at beskæftige sig med de såkaldte strategiske kernevåben, som hidtil har været dækket af USA; USA har stadig de tilstrækkelige styrker til hele vestens behov, således at det ud fra et militært synspunkt ikke er ønskeligt, at andre stater får nationale kernevåben.

Derfor er jeg enig med det ærede medlem

hr. Helge Larsen, når han ønsker, at USA skal have monopolet. Der står han på det militært set sagligt ønskværdige. Det er imidlertid det politiske, der afgør sagen, og det politiske er det, at Europas voksende økonomiske og hermed politiske styrke har gjort, at man ikke i Europa og navnlig ikke i Frankrig vil affinde sig med, at afgørelsen med hensyn til kernevåben alene ligger hos den amerikanske præsident. Når det ærede medlem hr. Helge Larsen så flot siger, at Frankrigs gloire og ære næppe bliver større ved, at Frankrig får atomvåben, er det nok ikke det, der ligger bag. Det, der lå bagved, da Storbritannien skabte sine selvstændige atomstyrker for mange år siden, var ideen om, at en stormagt ikke kan få indflydelse i verden, hvis den ikke råder over disse moderne våben. Det er den samme idé, der ligger bag præsident de Gaulles politik. I øvrigt er de franske kernevåbenstyrker ikke startet af general de Gaulle, men af den regering eller de regeringer, der gik forud for general de Gaulles overtagelse af magten.

Disse politiske begivenheder i Europa har bevirket, at USAs atommonopol ikke kan opretholdes, og da man ønsker en større indflydelse på atomstrategien, har man fået ideen om en NATO-atomstyrke. Når det ærede medlem hr. Helge Larsen siger, at han ikke ønsker nogen NATO-atomstyrke, må jeg holde på, at netop NATO-atomstyrken er skabt som et middel til at hindre spredningen af kernevåben, den politiske spredning.

Det samme gælder for de taktiske atomvåbens vedkommende. Den ordning, der er indført i Europa, at de forskellige medlemslande har fået våben, der kan affyre atomladninger, medens selve atomladningerne er geografisk spredt til medlemslandene — undtagen Danmark og Norge — således at de pågældende medlemslande ved, at de i tilfælde af et angreb kan få rådighed over disse våben, er netop indført for at hindre den politiske spredning. Det er netop gjort for at forebygge, at lande som Vesttyskland og Italien og mange andre lande skal ønske selv at få rådighed over sådanne nationale våben. Derfor kan dette, at et land ikke vil modtage taktiske atomvåben, ikke motive-res med, at det er for at hindre spredningen. Tværtimod. Man har netop lavet dette